

det oprindelige. Iøvrigt maa den nærmere Motivering, saavel af Udcastets enkelte Bestemmelser som af de Meningsforskjelligheder, der med Hensyn til flere Paragrapher have gjort sig gjældende i Udvalget, forbeholdes til Sagens mundtligte Forhandling i Thinget.

Medundertegnede K a m p m a n n maa aldeles slutte sig til den ovenfor af Fæsteforholdet under dets historiske Udvikling givne Fremstilling, hvorved jeg anseer det for godt gjort, at der i den nugjældende Lovgivning ikke for Fremtiden habes tilstrækkelig Betyggelse for, at Fæstebondestanden fremdeles vil kunne besidde Landets Fæstefjorder paa saadanne Vilkaar, at den derved kan erhverve den Subsistents, Fæstelovgivningen har villet tilsikre den, — at Fæstevæsenet er en forældet Indretning, der ikke nu kan bestaae, — samt at det derfor ikke er igjennem en Reform af selve Bestemmelserne om Fæstevæsenet, at Fæstelovgivningens Dismed skal søges opnaaet, men at dette bør skee derved, at Fæstefamilierne erholde Afgang til at erhverve Eiendomsret over deres Gaarde paa lempelige Vilkaar. Jeg holder mig derhos overbevist om, at man ei alene bør bygge paa Haabet om, at Fæstegodset inden et ikke langt Tidsrum vil overgaae til Selveiendom ved frivillige Overenskomster, naaget jeg vel antager, at Tidsaanden og alle Paagjældendes Interesse ville bidrage til, at Overgangen paa denne vistnok ønskeligste Maade vil blive Regelen; men at det af Hensyn til begge Parters Lær vil være nødvendigt at indskride med tvingende Bestemmelser. Angaaende den Wei, man i saa Henseende bør gaae, kan jeg imidlertid ikke fravige de tidligere, da denne Sag første Gang blev behandlet i Thinget, af mig fremsatte Anskuelser — (Folkethingets Forhandlinger 1850—51 Sp. 6436—6447), — hvortil jeg skal indskrænke mig til her at henvise; i Henseende til det Betænkelige i at tilstede, at nogen Afløsning kan foredres iværksat, saalange den nærværende Fæstecontract vedvarer, samt det Mislige i, at

Afløsningen foregaaer ved Taxation, skal jeg derhos henholde mig til hvad i Forslag til Landbocommissionen pag. 109 er anført. Da en Forandring i det Udvalget til Prøvelse foreslagte Lovforslag overensstemmende med hine Anskuelser, saaledes som ovenfor er antydet, vilde medføre, at Lovforslaget blev ombyttet med et væsentligen andet Forslag, have disse Anskuelser i Udvalget ikke været underkastede en nærmere Drøftelse, og efter denne Sagens Stilling i det Hele har jeg fundet det aldeles utilraadeligt at gjøre Instilling til Thinget om saa gjennemgribende Ændringer. Da der imidlertid neppe er Udsigt til, at Lovforslaget for Diebliffet vil blive opheiet til Lov, og den stillede Opgave saaledes fremdeles for en Tid vil henstaae uløst, har jeg, som et Forsøg paa at yde et Bidrag til Løsningen, ei troet at kunne undslaae mig for, i medfølgende Bilag at sege, i en nærmere Formulering, der knytter sig til Fleertallets Forslag, noget mere bestemt at betegne de væsentligste Bestemmelser i det Lovudkast, som jeg vilde have foretrukket for det foreliggende, og som nærmere vilde have sluttet sig til det oftmeldte, Landbocommissionen i 1849 forelagte, Forslag.

Medundertegnede C. A. H a n s e n kan ikke erkjende hverken Nødvendigheden eller Hensigtsmæssigheden af en Tyngslov for Tiden. Alle ere enige i, at den frivillige Overenskomst er den bedste Maade, hvorpaa Selveiendom kan fremmes. Naar man derfor desuagtet foreslaaer Tyng, saa er det fordi man ikke troer paa, at der vil opnaaes noget Tilfredsstillende ad Frivillighedens Wei. Jeg har en anden Tro; thi det er aabenbart, at Tilbøielighed baade til Kjøb og Salg er vakt i en højere Grad end nogenstunde tidligere har været Tilfældet her i Landet, hvilket de hyppige Overenskomster mellem Giere og Fæstere i forskjellige Egne noksom tyde paa, og det har al Sandsynlighed for sig, at den engang vakte Tilbøielighed, der understøttes ved flere af den senere Tids Love, vil udbrede sig meget hurtig